

CABINET DE AVOCAT "CORNELIU-LIVIU POPESCU"

*La Loi et la Justice
au service des Droits de
l'Homme
A V O C A T
Défendre même
l'indéfendable avec
Humanité, Dignité et
Honneur
MCMXCIII*

*Baroul București & Baroul Paris
Avocat cu drept de a pune concluzii la
Înalta Curte de Casație și Justiție și la
Curtea Constituțională
Profesor universitar doctor și
conducător de doctorat și postdoctorat*

Către:

Tribunalul București

Secția a III-a SAU a IV-a SAU a V-a civilă

DOAMNĂ / DOMNULE PREZIDENT/Ă,

Subsemnatul, **Cristian-Vasile TERHEȘ, reclamant**, membru al Parlamentului European, cetățean român, CNP XXXX, domiciliat în Statele Unite ale Americii, cu reședința în XXX Zalău, jud. Sălaj, România, fără cont bancar în lei, cu domiciliul ales pentru prezenta procedură la Cabinet de Avocat "Corneliu-Liviu Popescu", în str. Trifoi, nr. 6, sector 3, cod 030698, București, email av@avocat-popescu.eu, tel. 03.11.07.13.83., fax 03.11.07.13.84., asistat de av. Corneliu-Liviu POPESCU, avocat în Barourile București și Paris, cu drept de a pune concluzii la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională, în calitate de apărător ales, cu împuternicire avocațială depusă alăturat,

Formulez, motivez și depun prezenta

CERERE DE HABEAS CORPUS

În contradictoriu cu **pârâții**:

1. PREȘEDINTELE ROMÂNIEI, autoritate publică unipersonală de rang constituțional, reprezentat în justiție prin **Administrația Prezidențială**, cu sediul în Palatul Cotroceni, bd. Geniului, nr. 1-3, sector 6, cod 060116, București, tel. 02.14.10.05.81., fax 02.14.10.38.58., email procetatean@presidency.ro, cod de identificare fiscală și cont bancar necunoscute de reclamant;

2. PRIMUL-MINISTRU AL GUVERNULUI ROMÂNIEI, autoritate publică unipersonală de rang constituțional, reprezentat în justiție prin **Secretariatul General al Guvernului** și prin **Cancelaria Primului-Ministru**, cu sediul în Palatul Victoria, piața Victoriei, nr. 1, sector 1, cod 011791, București, tel. 02.13.14.34.00., fax 02.13.13.98.46., email pm@gov.ro, cod de identificare fiscală și cont bancar necunoscute de reclamant;

3. PARLAMENTUL ROMÂNIEI, autoritate publică de rang constituțional, reprezentat în justiție prin **Camera Deputaților**, cu sediul în Palatul Parlamentului, str. Izvor, nr. 2-4, sector 5, București, tel. 02.13.16.03.00., email srp@cdep.ro, fax, cod de identificare fiscală și cont bancar necunoscute de reclamant, și prin **Senat**, cu sediul în Palatul Parlamentului, calea 13 Septembrie, nr. 1-3, sector 5, cod 050711, București, tel. 02.14.14.11.11., fax 02.13.15.89.42., email infopub@senat.ro, cod de identificare fiscală și cont bancar necunoscute de reclamant;

4. MINISTRUL AFACERILOR INTERNE, autoritate publică unipersonală, reprezentat în justiție prin **Ministerul Afacerilor Interne**, cu sediul în piața Revoluției, nr. 1A, sector 1, București, tel. 02.13.03.70.80., fax 02.12.64.87.40., email dgj_secretariat@mai.gov.ro, cod de identificare fiscală și cont bancar necunoscute de reclamant,

Prin care solicit instanței ca, prin sentința pe care o va pronunța:

- să dispună ***punerea mea în libertate de îndată din starea manifest ilegală de detenție administrativă în locuință în care am fost plasat în timpul stării de urgență***, prin Ordonanța Militară nr. 3/2020, emisă de pârâții Ministrul Afacerilor Interne și Primul-Ministru al Guvernului României, în baza Decretului nr. 195/2020 și aplicabilă ulterior în baza Decretului nr. 240/2020, ambele emise de pârâții Președintele României și Primul-Ministru al Guvernului României, măsurile acestor doi ultimi pârâți fiind încuviințate de pârâțul Parlamentul României prin Hotărârile nr. 3/2020 și nr. 4/2020;

- să dispună că ***am dreptul să părăsesc locuința oricând, pentru orice motive, fără a prezenta vreun document justificativ și fără a risca vreo sancțiune;***

- să dispună că sentința este ***imediat executorie***,

Motivele acțiunii

În fapt

Prin actul pârâților Ministrul Afacerilor Interne și Primul-Ministru al Guvernului României, aplicabil în baza actelor pârâților Președintele României, Primul-Ministru al Guvernului României și Parlamentul României, reclamantul a fost, este și va fi în stare de privare de libertate, în detenție administrativă în locuință, pe care împotriva voinței sale nu o poate părăsi decât în situații excepționale, sub sancțiunea unor amenzi contravenționale în quantum extrem de mare, începând cu data de 24.03.2020 și până în data de 14.05.2020 inclusiv.

Reclamantul: nu este și nu a fost infectat cu virusul SARS-CoV-2; nu suferă și nu a suferit de boala Covid-19; nu a făcut obiectul vreunei anchete epidemiologice prin care să se fi stabilit că a fost un contact al unei persoane infectate; nu a fost plasat în autoizolare pentru riscul de a fi fost infectat; nu a fost plasat în carantină instituționalizată pentru riscul de a fi fost infectat.

În drept

1. Prin art. 1 și art. 8 din Decretul nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României, emis de pârâțul Președintele României și contrasemnat de pârâțul Primul-Ministru al Guvernului României, publicat în *Monitorul Oficial al României*, partea I, nr. 212 din 16.03.2020, a fost instituită starea de urgență pe teritoriul României pe o durată de 30 de zile, și anume între 16.03.2020 și 14.04.2020 inclusiv.

Măsura a fost încuviințată de pârâțul Parlamentul României prin art. unic din Hotărârea nr. 3/2020 pentru încuviințarea măsurii adoptate de Președintele României privind instituirea stării de urgență pe întreg teritoriul României, publicată în *Monitorul Oficial al României*, partea I, nr. 224 din 19.03.2020.

În baza Decretului nr. 195/2020, pârâțul Ministrul Afacerilor Interne a emis, iar pârâțul Primul Ministru al Guvernului României a aprobat Ordonanța Militară nr. 3/2020, publicată în *Monitorul Oficial al României*, partea I, nr. 242 din 24.03.2020.

Prin art. 1 și art. 9 din Decretul nr. 195/2020 privind prelungirea stării de urgență pe teritoriul României, emis de pârâțul Președintele României și contrasemnat de pârâțul Primul-Ministru al Guvernului României, publicat în *Monitorul Oficial al României*, partea I, nr. 212 din 16.03.2020, a fost prelungită starea de urgență pe teritoriul României pe o durată de 30 de zile, și anume între 15.04.2020 și 14.05.2020 inclusiv. Conform art. 7 din decret, măsurile dispuse prin Ordonanța Militară nr. 3/2020 au fost menținute pe durata prelungirii stării de urgență.

Măsura a fost încuviințată de pârâțul Parlamentul României prin art. 1 din

Hotărârea nr. 4/2020 pentru încuviințarea măsurii adoptate de Președintele României privind prelungirea stării de urgență pe întreg teritoriul României, publicată în *Monitorul Oficial al României*, partea I, nr. 320 din 16.04.2020.

2. Art. 1 din Ordonanța Militară nr. 3/2020 **instituie interdicția pentru toate persoanele de a ieși din locuință sau gospodărie**, prevăzând prin excepție, în mod expres și limitativ, câteva situații în care este permisă totuși părăsirea locuinței sau a gospodăriei.

Garantarea respectării interdicției este realizată de obligația persoanelor care părăsesc locuința sau gospodăria în situații de excepție de a avea asupra lor un document (declarație, adeverință, legitimație de serviciu), de verificările efectuate de Poliția Română, Jandarmeria Română și poliția locală și de amenzi contravenționale, potrivit art. 4 și art. 14 alin. (1) lit. a), alin. (2) și alin. (3).

Prin urmare, **regula este reprezentată de interdicția, impusă tuturor persoanelor care se află pe teritoriul României, de a părăsi locuința sau gospodăria**. Numai prin excepție, exclusiv în cazurile expres și limitativ prevăzute de text, o persoană poate ieși din locuință sau gospodărie, având în acest caz obligația deținerii unui document justificativ și fiind supusă controalelor polițienești, sub sancțiunea amenzilor contravenționale.

Interdicția părăsirii locuinței sau gospodăriei, prin spațiul extrem de limitat, prin durată, prin modalitățile de control și sancțiune, nu este o simplă limitare a libertății de circulație, ci este o **limitare a dreptului la libertate individuală**, consacrat de art. 23 din Constituție și de art. 5 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului este în acest sens, o asemenea măsură reprezentând o limitare a dreptului la libertate și la siguranță și atrăgând aplicabilitatea art. 5 din Convenție, iar nu a art. 2 din Protocolul adițional nr. 4.

Ca măsură în sine (nu vorbim de scopul ei, ci doar de existența ei), interdicția părăsirii locuinței sau a gospodăriei este o limitare similară arestului la domiciliu. Pentru comparație, interdicția impusă unei persoane de a părăsi zona internațională a unui aeroport (o zonă foarte extinsă, ce poate include restaurante, magazine, hoteluri) a fost considerată în jurisprudența europeană o privare de libertate. Condamnații care execută pedeapsa în regim deschis pot circula liber în interiorul penitenciarului, într-un spațiu cu mult mai mare decât o locuință, dar sunt în stare de privare de libertate. Condamnații care execută pedeapsa în regim deschis pot desfășura activitate de muncă în afara penitenciarului și fără pază, părăsind zilnic penitenciarul la o anumită oră și fiind obligați să se întoarcă la o anumită oră, dar situația lor juridică este tot de privare de libertate, întrucât faptul de a nu se întoarce constituie evadare.

Starea de privare de libertate este una administrativă (iar nu judiciară) și extra-penală (măsură de siguranță pentru prevenirea transmiterii bolilor contagioase).

Prin urmare, **în perioada 24.03.2020 - 14.05.2020, reclamantul s-a aflat, se află și se va afla în stare de privare de libertate, și anume de detenție administrativă (extra-judiciară și extra-penală) la locuința sa**.

3. Primul motiv de nelegalitate a stării privare de libertate a reclamantului este reprezentat de neîndeplinirea condiției de validitate a limitării dreptului constând în existența unei baze în dreptul intern a acestei limitări.

Conform jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, o limitare a unui drept trebuie să fie prevăzută de "lege", ca noțiune europeană autonomă, adică o sursă a dreptului intern.

Ordonanța Militară nr. 3/2020 trebuie să respecte limitele fixate prin Decretul nr. 195/2020 pentru a fi validă - conform art. 4 alin. (2) din decret -, respectiv prin Decretul nr. 240/2020 pentru a rămâne în vigoare - conform art. 3 alin. (3) și art. 7 din decret.

Singurele norme juridice din decretele de instituire, respectiv de prelungire a stării de urgență, care permit limitarea dreptului la libertate individuală, sunt pct. 1 din anexa nr. 2 la Decretul nr. 195/2020 și pct. 1 din anexa nr. 2 la Decretul nr. 240/2020. Aceste norme, care au o redactare similară, permit pârâtului Ministrul Afacerilor Interne, cu acordul pârâtului Primul-Ministru al Guvernului României, prin ordonanță militară, să decidă: "*Izolarea și carantinarea persoanelor provenite din zonele de risc, precum și a celor care iau contact cu acestea; măsuri de carantinare asupra unor clădiri, localități sau zone geografice*".

Prin urmare, ***o ordonanță militară nu poate decide detenția administrativă în locuință sau gospodărie a tuturor persoanelor aflate pe teritoriul României, deoarece emitenții ordonanțelor militare nu au fost abilitați prin decretele de instituire sau prelungire a stării de urgență să facă acest lucru. Singurele limitări ale dreptului la libertate individuală permise de decrete pentru ordonanțele militare privesc persoanele provenite din zonele de risc și persoanele care iau contact cu acestea (deci, nu întreaga populație care se află pe teritoriul României) și carantinarea unor clădiri*** (întrucât carantinarea unor localități sau zone geografice nu mai reprezintă o limitare a dreptului la libertate individuală, ci a libertății de circulație).

Plasând prin ordonanță militară în stare de detenție administrativă în locuință sau gospodărie toate persoanele aflate pe teritoriul României, pârâții Ministrul Afacerilor Interne și Primul-Ministru al Guvernului României au depășit manifest limitele abilitării fixate prin Decretele nr. 195/2020 și nr. 240/2020, deci normele corespunzătoare din Ordonanța Militară nr. 3/2020 sunt manifest ilegale, consecința fiind că starea de detenție în locuință a pârâtului, întemeiată pe aceste norme manifest ilegale, este la rândul ei manifest ilegală.

4. Al doilea motiv de nelegalitate a stării privare de libertate a reclamantului este reprezentat de neîndeplinirea condiției de validitate a limitării dreptului constând în existența unei norme juridice previzibile, clare, care să prevadă această limitare.

Conform jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, o limitare a unui drept trebuie să fie prevăzută de "lege", ca noțiune europeană autonomă, adică o sursă a dreptului intern, care însă nu este suficient să existe, ci trebuie să îndeplinească și condiția calitativă a previzibilității, a clarității.

Ordonanța Militară nr. 3/2020, care decide starea de detenție administrativă a reclamantului, a fost emisă, respectiv menținută în vigoare prin Decretele nr. 195/2020 și

nr. 240/2020.

În ambele decrete (privind instituirea, respectiv prelungirea stării de urgență), în conținutul propriu-zis al decretului, imediat după ce s-a decis (prin art. 1) instituirea / prelungirea stării de urgență, s-au fixat (în art. 2) drepturile omului care fac obiectul limitărilor în această stare excepțională.

Din modul de redactare a art. 2 din ambele decrete ar rezulta că enumerarea este expresă și limitativă. Or, în această enumerare, **dreptul la libertate individuală nu se regăsește**, ceea ce ar duce la concluzia că el nu poate suferi limitări în perioada stării de urgență. Numai în anexa nr. 2 la decret, fără a se vorbi *in terminis* de dreptul la libertate individuală, se prevede posibilitatea limitării acestuia, în limitele arătate *supra*.

Prin urmare, sub aspectul limitării dreptului la libertate individuală, Decretele nr. 195/2020 și nr. 240/2020 **nu satisfac testul de claritate, de previzibilitate**, ceea ce înseamnă că limitarea nu este prevăzută de "lege" în sens european autonom.

Prin contaminare, nelegalitatea bazei juridice (Decretele nr. 195/2020 și nr. 240/2020) atrage și nelegalitatea dispozițiilor din Ordonanță Militară nr. 3/2020 (emisă în baza primului decret și menținută în vigoare prin cel de-al doilea) privind detenția administrativă în locuință sau gospodărie. Și pentru acest al doilea motiv deci, starea de privare de libertate a reclamantului este nelegală.

5. Reclamantul precizează expres că obiectul prezentei acțiuni nu este reprezentat de anularea ori de suspendarea Ordonanței Militare nr. 3/2020 sau a Decretelor nr. 195/2020 și nr. 240/2020.

Aceste chestiuni sunt de competența exclusivă a instanțelor de contencios administrativ, reclamantul urmând separat (distinct de prezenta acțiune) să înceapă întâi procedura plângerii administrative prealabile.

6. Temeiul juridic al prezentei acțiuni este reprezentat direct de art. 5 para. 4 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Norma convențională consacră o garanție importantă a libertății individuale, și anume dreptul de *habeas corpus* (corpul să fie al tău), care își are originea în dreptul englez. Convenția nu se preocupă să stabilească subiectul de drept care poate decide o privare de libertate, dar impune existența garanției, pentru persoana privată de libertate, de a se putea adresa unui judecător, căruia să îi solicite să verifice legalitatea stării de privare de libertate, acesta având puterea să ordone eliberarea persoanei dacă va constatat că privarea de libertate este nelegală. Persoana care a fost lipsită de corpul său (prin privare de libertate) obține restituirea acestuia de la un judecător.

Fiind vorba de o normă internațională convențională în materia drepturilor omului la care România este Parte, ea este direct aplicabilă în dreptul intern, cu valoare interpretativă constituțională și cu forță supra-legislativă, în temeiul art. 11 alin. (2) și art. 20 din Constituție. Prin urmare, art. 5 para. 4 din Convenția europeană, păstrându-și statutul de normă internațională, este în egală măsură normă a dreptului intern român, **consacrând direct pentru reclamant un drept individual și fiind direct aplicabilă de autoritățile și instanțele române.**

7. În concluzie, reclamantul solicită instanței ca, printr-o sentință despre care să prevadă expres că este executorie din momentul pronunțării, în baza art. 5 para. 4 din Convenția europeană a drepturilor omului (normă direct aplicabilă în dreptul român și având forță superioară), în urma constatării nelegalității manifeste a normelor juridice aplicabile din Ordonanța Militară nr. 3/2020 și din Decretele nr. 195/2020 și nr. 240/2020, să dispună încetarea de îndată a stării de detenție administrativă în locuința a reclamantului, recunoscând dreptul acestuia de a părăsi locuința oricând dorește, pentru orice motiv dorește, fără a dispune de vreun document justificativ și fără a risca vreo sancțiune dacă părăsește în aceste condiții propria locuință.

Mijloace de probă

Cum reclamantul se află pe teritoriul României, starea sa de detenție administrativă decurge direct din actele juridice indicate *supra* și publicate în *Monitorul Oficial al României*.

Nici existența actelor publicate oficial, nici notorietatea interdicției impuse tuturor persoanelor de a ieși din locuință sau gospodărie nu trebuie dovedite altfel.

Faptul că reclamantul nu a fost și nu este infectat, bolnav sau contact este un fapt negativ absolut, imposibil de dovedit ca atare de reclamant, sarcina eventualei probe contrare aparținând părților.

Aspecte de procedură

1. Ca **natură juridică**, prezenta cerere de *habeas corpus*, întemeiată pe art. 5 para. 4 din Convenția europeană a drepturilor omului, nu este o acțiune de contencios administrativ în anularea unor acte administrative și nici o cerere de contencios administrativ de suspendarea unor acte administrative, întemeiate pe Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Art. 5 para. 4 din Convenție garantează dreptul ca instanța să statueze în cel mai scurt termen asupra stării de privare de libertate, ceea ce nu este posibil în procedura de contencios administrativ:

- pe de o parte pentru că, potrivit art. 7 alin. (1¹), art. 8 alin. (1) și art. 11 alin. (1) raportate la art. 2 alin. (1) lit. h) și alin. (2) din Legea nr. 554/2004, înainte de introducerea acțiunii în contencios administrativ în anulare reclamantul trebuie să parcurgă procedura obligatorie a plângerii administrative prealabile, al cărei termen de răspuns este de 30 de zile;

- pe de altă parte întrucât art. 5 alin. (3) raportat la art. 14 din Legea nr. 554/2004 interzice posibilitatea suspendării unui act administrativ vizând starea de urgență înainte de introducerea acțiunii în anulare.

Altfel spus, în procedura de contencios administrativ, înainte de un termen de 30

de zile (adică exact cât durează starea de urgență instituită sau prelungită) este imposibilă sesizarea unei instanțe, fie cu o acțiune în anulare, fie cu o cerere de suspendare, deci reclamantul nu dispune, în mod real și efectiv (iar nu doar teoretic și iluzoriu), de un drept de acces la justiție pe durata de instituire sau de prelungire a stării de urgență pentru a cere punerea în libertate din starea nelegală de detenție administrativă, pe calea contenciosului administrativ.

Singura cale reală și efectivă este cerea de *habeas corpus*, întemeiată pe art. 5 para. 4 din Convenția europeană.

2. Instanța competentă să judece prezenta cerere este tribunalul, prin una din secțiile sale civile.

Potrivit art. 2 alin. (2), C.pr.civ. este drept comun pentru toate procedurile judiciare. Cum materia nu este penală (privarea de libertate a reclamantului nu are natură penală, nefiind o pedeapsă penală, o măsură de prevenție penală, o măsură educativă penală sau o măsură de siguranță penală), ci extra-penală, rezultă că, sub aspect procedural, este aplicabil C.pr.civ.

Cum acțiunea este întemeiată direct pe art. 5 para. 4 din Convenția europeană (care nu are cum să prevadă instanța competentă, chestiune rezervată dreptului pur intern), nu există norme speciale privind instanța competentă, deci se aplică dreptul comun, reprezentat de art. 95 pct. 1 C.pr.civ., competența materială aparținând tribunalului, prin secția civilă (ordinară, iar nu pentru litigii privind profesioniștii).

Teritorial, cum reclamantul nu dorește aplicarea excepției din art. 111 C.pr.civ., competența aparține instanței de la sediul pârâților, în temeiul dreptului comun reprezentat de art. 107 alin. (1) C.pr.civ., adică Tribunalului București.

3. Chiar dacă pârâții sunt autorități publice fără personalitate juridică (doar structurile prin intermediul cărora sunt reprezentați în justiție au personalitate juridică), ei pot sta în justiție, având **capacitate procesuală pasivă**, în temeiul art. 56 alin. (2) C.pr.civ.

4. Reclamantul a plătit **taxa judiciară de timbru** în valoare de 20 lei, conform art. 27 din OUG nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și atașează dovada plății din 07.05.2020 prin sistemul Ghișeul.ro.

Plata taxei judiciare de timbru făcută de apărătorul ales al reclamantului este valabilă, în condițiile art. 1472 C.pr.civ.

5. În temeiul art. 5 para. 4 din Convenția europeană a drepturilor omului, reclamantul solicită **soluționarea prezentei acțiuni în cel mai scurt termen** (evident, înainte de încetarea stării de urgență) și indicarea de instanță în sentință a faptului că aceasta este executorie din momentul pronunțării.

6. În temeiul art. 13 - art. 16 și art. 20 C.pr.civ., care nu pot fi suspendate sau modificate prin decret (acesta din urmă fiind un simplu act administrativ, deci infra-

legislativ), reclamantul solicită ca **judicarea cauzei să se facă în condiții de publicitate, contradictorialitate, oralitate, nemijlocire și respectare a dreptului la apărare.**

Reclamantul dorește ca atât el personal, cât și apărătorul său ales, să fie prezenți fizic în instanță la desfășurarea ședinței de judecată, solicitând atât să fie citat, cât și să i se acorde în mod expres de instanță permisiunea să părăsească locuința (unde se află în stare de detenție administrativă) pentru a se deplasa la sediul instanței.

7. În caz de neprezentare (dar doar din alte motive decât starea ilegală de detenție administrativă), reclamantul solicită **judicarea cauzei în lipsa sa**, în temeiul art. 411 alin. (1) pct. 2 teza a II-a C.pr.civ.

8. Reclamantul își rezervă dreptul de a solicita **cheltuielile de judecată** pe cale separată.

9. Prezenta cerere de chemare în judecată, împuternicirea avocațială și dovada plății taxei judiciare de timbru, primele două cu **semnătura electronică** a apărătorului ales și toate în **format PDF**, sunt expediate instanței prin **email**.

Reclamantul se angajează să plătească cheltuielile instanței de multiplicare a acestora, solicitând să i se trimită factura conținând elementele impuse de C.fisc.

Aspecte de formă

Prezenta cerere de chemare în judecată este redactată și semnată electronic de av. Corneliu-Liviu POPESCU, în calitate de apărător ales al reclamantului, în numele și pe seama acestuia, în temeiul Împuternicirii avocațiale nr. B5064031/07.05.2020, conține 9 (nouă) file, și este expediată, împreună cu împuternicirea avocațială și cu dovada taxei judiciare de timbru, toate în format PDF, Tribunalului București, prin email, de la adresa electronică av@avocat-popescu.eu către adresa electronică trb-rg-civ@just.ro.

RECLAMANT,
Cristian-Vasile TERHEȘ

APĂRĂTOR ALES,
av. Corneliu-Liviu POPESCU